

РИМСКИ НАДГРОБНИ СПОМЕНИК У СОПОТУ

Приликом конзерваторско - рестаураторских радова на Старом хану у Сопоту код Младеновца 1951 године запажен је један римски надгробни споменик, уграђен, из декоративних разлога, у горњи део камене чесме новијег порекла. Чесма се на-

лази у дну трга, на стотину метара десно од поменутог хана.

Споменик је израђен у облику правоугаоне камене плоче, која се у горњем делу завршава тимпаноном. Величина јој је 70 x 75 см. У удубљењу правоугаоника исклесана су (у дубљем рељефу) три попрсја која претстављају ликове мушкараца, густе и коврцаве косе, браде и брковау са набраним огртачима који су прихваћени копчом — фибулом о десном рамену. Правоугаони оквир је са доње стране шири и украшен биљним орнаментом. У троуглу тимпанона налази се розета.

Није познато одакле овај споменик потиче али се зна да је Сопот био настањен и у римском времену.

Арх. Д. Ст. П.

РАНОХРИШЋАНСКА КАДИОНИЦА ИЗ ПЕПЕЉЕВЦА

Приликом заводских радова у Куршумлији и околини, у разрушеној црквици св. Недеље у селу Пепељевцу откопана је једна стара бронзана кадионица у облику чаше на једној ноzi, украшена рељефним религиозним композицијама. Рељефи су ливени, а после ливења поједине фигуре су накнадно дотериване. Целом спољном површином чаше претстављане су, у непрекинутом низу,

композиције: Благовести, Сусрет Марије и Јелисавете, Јављање пастирима вести о Христовом рођењу, Рођење, Крштење и Распеће. Досад је нађено око 40 кадионица сличних и по форми и по украсу углавном у прибрежним државама Средоземног Мора. На нашој територији ово је први овакав налаз. Судаћи по избору тема, по њиховој иконографији,

ове кадионице настале су прво у Палестини, а израђиване су вероватно као поклонички предмети које су ходочасници собом односили. У том циљу израђиване су и већ познате ампуле, иконице, реликвијари и сл. Иконографија и стил говоре о томе да су ове кадионице настале у VII веку.

М. Ђоровић-Љубинковић

MONUMENT FUNERAIRE ROMAIN A SOPOT

A Sopotj qui était habité déjà au temps des Romains, on se trouve un monument funéraire en pierre qui a été scellé, pour des

raisons décoratives, dans la partie supérieure d'une fontaine plus récente.

UN ENCENSOIR PALEOBYZANTIN DE PEPELJEVAC

Dans les ruines de l'église de Sveta Nedelja à Pepeljevci près de Kuršumlja, on a découvert un encensoir en bronze, en forme de coupe à pied. L'encensoir est orné de compositions religieuses exécutées en relief.

C'est-là la première découverte de ce genre sur notre territoire. D'après l'iconographie et le style, l'encensoir provient de la Palestine et appartient au VIIe siècle.